

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Pavla Pavlíka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Ing. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **České správy sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ní a Okresním soudem v Příbrami, vedeného u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 15 C 132/2014, o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2253 Kč: žalobkyně **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, Křížová 25, a žalovaný **P. H.**,

t a k t o :

- I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 15 C 132/2014, o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2253 Kč, **je soud.**
- II. Usnesení Okresního soudu v Příbrami ze dne 29. 5. 2014, čj. 15 C 132/2014 - 15, **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 18. 11. 2014 se Česká správa sociálního zabezpečení domáhala, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., mezi ní a Okresním soudem v Příbrami ve věci žaloby vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 15 C 132/2014, o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2253 Kč.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Návrhem na vydání platebního rozkazu ze dne 20. 5. 2014 se Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „navrhovatelka“) domáhala, aby Okresní soud v Příbrami uložil žalovanému povinnost k vydání bezdůvodného obohacení ve výši 2253 Kč, které mělo vzniknout v důsledku zaslané deponované částky 2253 Kč dne 22. 2. 2013 soudnímu exekutorovi Mgr. Kamilu Košinovi na základě exekučního příkazu čj. 40 EX 7883/06-18, přičemž účinky exekučního příkazu zanikly již ke dni 11. 9. 2012. Tuto částku tak poukázala navrhovatelka soudnímu exekutorovi omylem, bez právního důvodu, aniž by ji znovu srazila z důchodu povinného. Podle sdělení soudního exekutora byla neoprávněně zasláná částka vrácena jako přeplatek přímo P. H. Žalobkyně vyzvala žalovaného k vrácení částky 2253 Kč, ale ten ji do dnešního dne neuhradil.

Okresní soud v Příbrami usnesením ze dne 29. května 2014, čj. 15 C 132/2014 - 15, výrokem I. řízení zastavil, výrokem II. postoupil věc České správě sociálního zabezpečení v Praze a výrokem III. rozhodl o náhradě nákladů řízení. Podle názoru okresního soudu brání projednání věci nedostatek pravomoci soudu. Soud dospěl k závěru, že ve věci se jedná o vztah mezi žalovaným a žalobkyní, vyplývající z důchodového pojištění. Jeho charakter se podle soudu nezměnil ani v důsledku exekučního řízení nařízeného na žalovaného jako povinného, ve kterém žalobkyně vystupovala jako plátce dávek. Uvedl, že podle ustanovení § 5 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., Česká správa sociálního zabezpečení vymáhá neprávem vyplacené částky na dávkách důchodového pojištění a přitom je oprávněna provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění. Bezdůvodné obohacení získané plněním bez právního důvodu však musí mít vždy základ v občanskoprávních vztazích.

Česká správa sociálního zabezpečení poté podala návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedla, že „není oprávněna rozhodnout o povinnosti vrátit předmětnou částku“; namítá, že žalovaná částka není dávkou důchodového pojištění, o které by mohla ona sama rozhodovat podle ustanovení § 5 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., a již by mohla od příjemce důchodu vymáhat s použitím § 118a téhož zákona. Jde o částku, kterou navrhovatelka jako plátce důchodu srazila z důchodu povinného na základě exekučního příkazu čj. 40 EX 7883/06-18 za období od 6. 3. 2012 do 5. 9. 2012 v celkové výši 2253 Kč a poukázala ji soudnímu exekutorovi dne 11. 9. 2012. Tuto částku ovšem poukázala soudnímu exekutorovi omylem znovu dne 22. 2. 2013 již bez právního důvodu, a aniž by ji znovu srazila z důchodu povinného. Soudní exekutor k žádosti navrhovatelky o vrácení předmětné částky sdělil, že přeplatek zaslal žalovanému. Vzhledem k tomu, že navrhovatelka poukázala exekuční srážku, kterou z důchodu povinného nesrazila a kterou žalovaný přijal bez právního důvodu, není v její pravomoci rozhodnout o povinnosti příjemce důchodu vrátit takto přijatou exekuční srážku. V daném případě má totiž navrhovatelka postavení plátce mzdy, jehož činnost je při výkonu rozhodnutí regulována procesním předpisem a řídí se rozhodnutími soudu. Česká správa sociálního zabezpečení navrhla, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí ve věci je soud.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Podstatou kompetenčního sporu je otázka, zda má o povinnosti vydat tvrzený neoprávněný majetkový prospěch rozhodnout soud nebo navrhovatelka. Zvláštní senát přitom nesdílí názor Okresního soudu v Příbrami, že by rozhodování o tomto nároku spadalo do pravomoci České správy sociálního zabezpečení. Předmětem řízení v této věci totiž není dávka důchodového pojištění, ale důvodem (právním titulem), pro který se žalobkyně domáhá po žalovaném vydání předmětné částky, je bezdůvodné obohacení. Zvláštní senát již ve svém usnesení ze dne 30. 6. 2006, čj. Konf 132/2005 - 7, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 955/2006, rozhodl, že „je-li podání podle svého označení i obsahu žalobou na vydání bezdůvodného obohacení, přísluší rozhodovat o něm soudu v občanském soudním řízení. Soud nemůže popřít svou pravomoc jen proto, že podle jeho názoru by se měl žalobce domáhat sporné částky za použití prostředků správního (resp. daňového) řízení“. Podobně rozhodl zvláštní senát také ve svém usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 18/2007 - 14. Zvláštní senát je toho názoru, že uvedený závěr je nutno vztáhnout i na právě projednávaný případ, neboť podání žalobkyně

je nepochybně žalobou na vydání bezdůvodného obohacení. Pravomoc rozhodovat o žalobě o vydání bezdůvodného obohacení tedy náleží soudu.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Příbrami ze dne 29. 5. 2014, čj. 15 C 132/2014 - 15.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Příbrami pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. července 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu